

Одеський
державний
університет
внутрішніх справ

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Одеський державний університет внутрішніх справ
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ
НАВЧАННЯ: ПРАВОВИЙ СТАТУС
ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ**

1 травня – 11 червня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 378-351.74(062.552)

3-18

Організаційний комітет:

Дмитро ШВЕЦЬ – доктор юридичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, полковник поліції, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ;

Максим КОРНІЄНКО – доктор юридичних наук, професор, полковник поліції, проректор Одеського державного університету внутрішніх справ;

Сергій АЛБУЛ – кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Одеського державного університету внутрішніх справ;

Олександр СІФОРОВ – кандидат технічних наук, доцент, полковник поліції, начальник навчально-методичного відділу Одеського державного університету внутрішніх справ;

Вікторія НЕСТЕРЧУК – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ.

Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання:
3-18 **правовий статус та особливості функціонування** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 травня – 11 червня 2023 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – 108 с.

ISBN 978-617-554-151-7

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання: правовий статус та особливості функціонування» (11 червня 2023 року).

УДК 378-351.74(062.552)

© Одеський державний університет
внутрішніх справ, 2023

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2023

ISBN 978-617-554-151-7

ЗМІСТ

Україна у сучасному світі інновацій	
Абдулін М. З.	6
Нормативно-правова регламентація статусу та особливостей функціонування закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання	
Албул С. В.	10
Особливості тематики «мистецтво і колективна травма війни» в освітньому процесі підготовки журналістів	
Боярська Л. В.	14
Принципи контекстного навчання у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання	
Голубенко Т. О.	19
Підготовка поліцейських кадрів в зарубіжних країнах: міжнародний досвід для України	
Господаренко В. М.	22
Притягнення до відповідальності за домашнє насильство: окремі аспекти судової практики	
Івашенко В. О.	26
Згуртованість групи як фактор адаптованості у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання	
Ільїна Ю. Ю.	30
Практична підготовка здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання як визначальна складова освітньої програми	
Ільків Н. В.	33
Складові професійного іміджу науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання	
Кіріка Д. В.	37
Законодавчі новели щодо системи військової освіти в Україні	
Корнієнко М. В.	41
Аналіз змістовного наповнення комплексу фізичних вправ в керівних документах з фізичної підготовки Збройних Сил України у період з 1991 р. по теперішній час	
Кузнецов М. В., Поцілуйко П. В.	45
Суть системи «Comprehensive Soldier and Family Fitness» та можливість створення подібної моделі в навчальних закладах Збройних Сил України	
Куцька О. М.	52

ЗАКОНОДАВЧІ НОВЕЛИ ЩОДО СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Корнієнко М. В.

*доктор юридичних наук, професор,
проректор,*

*Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Військова освіта є невід’ємною складовою державної системи освіти в Україні. До системи військової освіти відносять вищі військові навчальні заклади та заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання [1, с. 16]. Військова освіта передбачає набуття особою комплексу професійних компетентностей відповідно до військової спеціалізації, формування та розвиток її індивідуальних здібностей. Вищі військові навчальні заклади та заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання є різновидами та рівноправними елементами всієї системи закладів вищої освіти в Україні.

З метою вдосконалення правового регулювання ґрунтовних засад військової освіти і науки, 17 грудня 2021 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 1986–ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки» [4]. Закон передбачає внесення певних змін та доповнень до чинного законодавства, зокрема до Законів України «Про освіту» [6], «Про вищу освіту» [3], «Про наукову і науково-технічну діяльність» [5].

Відповідно до Закону – вищий військовий навчальний заклад – це заклад вищої освіти державної форми власності, який здійснює на певних рівнях вищої освіти підготовку курсантів (слухачів, студентів), ад’юнктів для подальшої служби на посадах офіцерського (сержантського і старшинського) складу з метою задоволення потреб

Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, інших розвідувальних органів України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону [2]. У свою чергу, заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання – це заклад вищої освіти державної форми власності, який здійснює на певних рівнях вищої освіти підготовку курсантів (слухачів, студентів), ад'юнктів для подальшої служби на посадах середнього та вищого складу Національної поліції України, начальницького складу з метою задоволення потреб Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань [1, с. 18].

Законом передбачено, що державні органи, до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, мають право своїми нормативно-правовими актами встановлювати особливі вимоги щодо:

1) управління відповідними вищими військовими навчальними закладами, закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти та організації освітнього процесу в них;

2) діяльності та повноважень органів управління і громадського самоврядування у відповідних вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

3) кандидатів на посади керівників (заступників керівників) відповідних вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, їх структурних підрозділів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;

4) призначення та звільнення з посад керівників (заступників керівників) відповідних вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, їх структурних підрозділів;

5) додаткових до визначених стандартами вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання за відповідними освітніми програмами, порядку розроблення та затвердження освітніх програм у відповідних вищих військових навчальних закладах,

зкладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

6) формування переліку спеціалізацій підготовки здобувачів спеціалізованої освіти у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

7) кандидатів на посади педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників та конкурсного відбору на посади педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників у відповідних вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

8) реалізації прав і обов'язків педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників та осіб, які навчаються у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

9) відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення курсантів, слухачів, ад'юнктів (аспірантів), докторантів, які навчаються у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

10) підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів в ад'юнктурі (аспірантурі) та докторантурі у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

11) нормативів чисельності курсантів, слухачів, ад'юнктів (аспірантів), які навчаються у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, на одну посаду науково-педагогічного працівника;

12) порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;

13) формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти;

14) практичної підготовки осіб, які здобувають вищу освіту у відповідних вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти [4].

Крім цього, особливості повноважень та обов'язків керівника закладу вищої освіти визначаються державним органом, до сфери

управління якого належить відповідний заклад вищої освіти за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

За нашим переконанням, таке нормативне закріплення сприятиме усуненню існуючих проблем, пов'язаних з дуальністю нормативно-правового регулювання освітньої та наукової діяльності.

Література:

1. Албул С. В. Військова освіта і наука: до питання новелізації правового регулювання. *Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня – 7 серпня 2022. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 16–19.

2. Албул С. В. Правовий статус закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання: презентація. Одеса: ОДУВС, 2023. 27 с. [Електронний ресурс]. URL: <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/5132> (дата звернення 03.05.2023).

3. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 19.05.2023).

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки: Закон України від 17 грудня 2021 року № 1986-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1986-20/print> (дата звернення 19.05.2023).

5. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19/print> (дата звернення 19.05.2023).

6. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print> (дата звернення 19.05.2023).